

Kovácsné Hegyi Éva
vezető felügyelő

AZ MNB VISSZAJELZÉSEI A PÉNZTÁRAK KÖNYVVIZSGÁLÓI SZÁMÁRA - AZ ELLENŐRZÉSEK ÉS A FELÜGYELÉS TAPASZTALATAI

Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Pénz- és Tőkepiaci Tagozat - Szakmai nap | 2024.11.14.

I. A PÉNZTÁRI SEKTOR BEMUTATÁSA

Paraméterek/ Pénztári ágazatok	Önkéntes nyugdíj- pénztárak	Egészség- és önsegélyező pénztárak	Magánnyugdíj- pénztárak
Intézmények száma (db)	27	16	2
Taglétszám (ezer fő)	1 069	1 170	50
Fedezeti tartalék (Mrd Ft)	2 142	86	327
Egy tagra jutó átlagos vagyon értéke (eFt/fő)	2 004	74	6 503

2024.09.30-i adatok

A tagdíj nemfizető tagok aránya magas

- Önkéntes nyugdíjpénztáraknál 49 %
- Egészség- és önszegélyező pénztáraknál 64 %

A **magánnyugdíjpénztári tagok** elkötelezettek, a **tagdíjfizető tagok** hathavi aránya mindkét pénztárnál elérte a 70 %-ot. 2024.09.30-án a tagok 76 %-a tagdíjfizető volt.

2024.09.30-i adatok

Szolgáltatás kifizetések összetétele

- Önkéntes nyugdíjpénztárok - a kifizetések 98 %-a egyösszegű szolgáltatás
- Egészség- és önsegélyező pénztárok
  - Gyógyszertári vásárlás 39 %
  - Kiegészítő magán-egészségügyi ellátás 37 %
  - Gyógyászati segédeszköz vásárlás 14 %
  - Egyéb 10 %

*2023.10.01. – 2024.09.30-i
adatok alapján átlagosan*

Könyvvizsgálói szerződésekkel kapcsolatos hiányosságok

Nem tartalmazta a befektetések negyedéves egyeztetésével kapcsolatos feladatokat, még mindig előfordult. (Öpt. 64/A. § (9) bek.)

Az MNB jó gyakorlatnak tartja és prudenciális szempontból elvárja, hogy a könyvvizsgálókkal kötött szerződésekben az elvégzendő feladataik teljeskörűen rögzítésre kerüljenek, így a jogszabályban előírt feladatok is!

Könyvvizsgálói feladatok hiányosságai

- A befektetések egyeztetéséről kiállított könyvvizsgálói jelentések nem tartalmaztak információt a befektetési instrumentumok darabszámának egyezőségére vonatkozóan, ezért nem voltak maradéktalanul összhangban az Öbr. 13. § (6) bekezdése előírásaival.
- A könyvvizsgáló nem dokumentálta az egyeztetések elvégzését, így a vizsgálat során nem volt megállapítható a feladat elvégzése.
- A könyvvizsgáló a letétkezelői nyilvántartásban szereplő befektetési instrumentumok és a pénztár analitikus nyilvántartásában szereplő adatok negyedéves egyeztetését a negyedéves jelentések MNB részére történő beküldését követően végezte el.

Könyvvizsgálói feladatok hiányosságai

Az MNB prudenciális szempontból elvárja, hogy a negyedéves zárásokat követően mielőbb, még a negyedéves jelentések beküldése előtt megtörténjenek az egyeztetések, hogy még az esetleges hibák kijavítására is elegendő idő álljon rendelkezésre!

Az egyeztetések elvégzését és annak eredményét dokumentálni kell!

Analitikus nyilvántartások hiányosságai

Nem minden pénztár rendelkezik naprakész analitikus nyilvántartással az egyes tartalékok portfólióihoz tartozó eszközökről:

- a bankszámlák és a lekötött betétek napi szinten nem kerültek megosztásra a tartalékok között
- a működési és a likviditási tartalékok portfóliói nem voltak megbontva
- a pénzforgalmi számla csak negyedév végén került megosztásra a 3 tartalék között

„A pénztárnak olyan naprakész analitikus nyilvántartást kell vezetnie, amelyből munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik tartalékhoz tartoznak.”

(281/2001. Korm. rend. 13. § (4a) bek.,
268/1997. Korm. rend. 13. § (2) bek.)

Szabályzatokkal kapcsolatos tapasztalatok

- A szabályzatok módosítása nem követi minden esetben a jogszabályi változásokat.
- A Számviteli politika mellékleteinek - Számlarend, Számlakeret-tükör - módosítására IT döntés/határozat nélkül került sor. A Számviteli politika módosítása a jogszabályok szerint az IT hatáskörébe tartozik, így a mellékletei módosítása is.
- A pénztár gyakorlata és szabályozása nem volt összhangban egymással.
- Ellentmondások a szabályzatok között, és a szabályzatokon belül.

Számlakeret-tükör és számlarend hibái

- A Számlakeret-tükrök kialakítása és a gyakorlatban használt főkönyvi számlák nem feleltek meg teljeskörűen a jogszabály szerinti számlakeret-tükörnek. A Számlarend sem felelt meg így a jogszabályi előírásoknak.
- Nem tartalmaztak minden, a pénztár által alkalmazott főkönyvi számlaszámot.
- A főkönyvi kivonatban eltérő elnevezéssel szerepeltek egyes főkönyvi számlaszámok.

Pénzkezelési szabályzattal kapcsolatos hiányosságok, hibák

Nem szabályozta/nem tartalmazta

- az utalványozás rendjét, a teljesítésigazolásra és az utalványozásra vonatkozó összeférhetetlenségi és egyéb szabályokat
- az ellenőrzésre, teljesítésigazolásra, és az utalványozásra jogosult személyeket, valamint ezeknek a személyeknek az aláírás mintáit
- a pénzkezeléssel kapcsolatos jogosultságokban történt változások csak jelentős késedelemmel kerültek átvezetésre a szabályzaton

Könyvelési jellegű hibák

A pénztár a főkönyvi nyilvántartásában csak a befolyt tagdíjakat írta elő követelésként.

Nem képezte meg negyedéves gyakorisággal a meg nem fizetett tagdíjak tartalékát, arra csak év végén került sor.

A pénztár a következő mérlegkészítéskor a tagdíjkövetelését hitelezési veszteségként számolta el, a meg nem fizetett tagdíjak tartalékát pedig ebben az összegben feloldotta. Utólag befolyt tagdíjat pedig e gyakorlatából adódóan nem tartott nyilván.

A dokumentumok érkeztetésének elmaradása

Rendszeresen visszatérő hiba, hogy a pénztárhoz beérkező dokumentumok nem kerülnek érkeztetésre.

(pl. működéssel kapcsolatos számlák, tagi kifizetési és szolgáltatási igények, stb.)

**„A nyilvántartási és ellenőrzési rendszer akkor megfelelő, ha
- a számviteli jogszabályokban foglaltakon túlmenően –
lehetővé teszi a pénztár körültekintő vezetését,
a pénztár vezetésének a Felügyelet által történő ellenőrzését,
és segíti a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a
jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.”
(Öpt. 64. § (6) bekezdése)**

A működési célú kifizetések vizsgálatának tapasztalatai

- Hiányzott az utalványozó vagy a teljesítést igazoló aláírása a számláról.
- Aláírásminták hiányában nem volt ellenőrizhető, hogy a teljesítésigazolást és az utalványozást az arra jogosult személyek végezték-e.
- A teljesítésigazolást és az utalványozást is egy személy végezte, ami összeférhetetlen.
- A számla előbb kiegyenlítésre került, mint a teljesítés igazolás, utalványozás dátuma volt.

A működési célú kifizetések vizsgálatának tapasztalatai

- Az üzleti ajándékok kiadásait, a nyereményjátékok szabályzatait, költségvetését nem hagyta jóvá az igazgatótanács.
- A szerződés visszamenőlegesen került hatályba helyezésre, vagy módosításra. A díjazás összege utólag került módosításra.
- A másik fél részéről még nem volt aláírva a szerződés, a pénztár enélkül vette igénybe a szolgáltatást és egyenlítette ki a szolgáltatói számlát.

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos megállapítások

Portfólió állomány tábla hibás kitöltése

- A tartalékonként kimutatott pénzforgalmi számla egyenlegeket nem támasztotta alá a pénztári nyilvántartás és/vagy a letétkezelői eszközértékelés
- Nem a letétkezelői eszközértékelésnek megfelelő eszközkategóriában, vagy értéken kerültek kimutatásra egyes értékpapírok
- Bankszámlaszám tévesen került feltüntetésre
- Nem az értékpapír beazonosítható, az értékpapír kibocsátási tájékoztatója szerinti neve került feltüntetésre a "Tétel neve" oszlopban, hanem az MNB részére nem értelmezhető cella képlet vagy hivatkozás

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos megállapítások

Nem voltak alátámasztottak főkönyvi kivonattal, analitikával minden esetben pl.

- a Taglétszám és a Statisztikai adatok táblákban szereplő taglétszám adatok
- a Pénztári kiadások táblában a különböző jogcímen történt tagi kifizetések, a működési célú kifizetések, a Statisztikai adatok táblában az egyes tartalékok összege
- a fogyasztói panaszügyekre vonatkozóan megadott adatok

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos megállapítások

A szöveges jelentések hiányosságai

- „Évvégi eseti befizetés” című promóciós játék eredményessége nem került feltüntetésre
- Csoportos egészségbiztosítás szolgáltatást nyújtó egp.-önsp. nem szerepeltette, hogy a pénztárral szerződésben álló biztosító mennyi kifizetést teljesített a csoportos egészségbiztosítás keretein belül a negyedévben

Negyedéves adatszolgáltatások ellenőrzése során a működési likviditás, tartalékok figyelemmel kísérése

- Az MNB által prudenciális szempontból elvárt, bevétel nélküli működési fedezettség 6 hónap. Ahol a fedezettségi szint ez alatt van, az MNB intézkedési tervet ír elő a pénztár számára.
- Általában már megfelelő a fedezettségi szint a pénztáraknál.

2023. évi éves beszámolók feldolgozásával kapcsolatos felügyelési tapasztalatok

- Az összes pénztár éves beszámolója teljes körű hitelesítő könyvvizsgálói záradékkal lett ellátva.
- Kirívó hiba, hiányosság nem merült fel.
- Trendszerű csökkenés figyelhető meg a felügyelői intézkedések számában, mindössze 4 pénztár esetében volt szükség intézkedésre.

Feltárt hibák

- A kiegészítő melléklet hibája (pl. nem volt összhangban maradéktalanul az éves beszámoló egyes táblázataival adataival)
- A kiegészítő melléklet nem adott magyarázatot az eredménykimutatásban szereplő negatív előjelű kiadási tételre

Pénzügyi tervekkel kapcsolatos tapasztalatok

- A 2025-2027. évi pénzügyi terveit a pénztárak valamivel kevesebb mint fele fogadta el 2024. május 31-ig, ezekkel kapcsolatban intézkedésre nem volt szükség.
- Az elfogadott pénzügyi tervek a jogszabályi előírásoknak megfelelően 3 éves időtávra lettek összeállítva, a számszaki és a szöveges részek közötti összhang megfelelő.

Előremutató, hogy az éves beszámolók, és a pénzügyi tervek vonatkozásában az előző évben feltárt hibák és hiányosságok az esetek többségében az idei évben nem fordultak elő ismételten az adott pénztáraknál.

Összességében javulást tapasztaltunk.

Pénzügyi tervek az önkéntes nyugdíjpénztáraknál

- A megtakarítás lakáscélú felhasználására vonatkozó jogszabáymódosítási tervezet még nem volt ismert a 2024. október 1-je előtt elfogadott pénzügyi tervek összeállításakor, ami a vagyon növekedésére vonatkozó várakozást felülírja.
- Azok a pénztárak, amelyek még nem fogadták el a pénzügyi terveiket, várhatóan már az ingatlancélú felhasználás hatásával kalkulálva készítik el és fogadják el a pénzügyi terveiket, de a már elfogadott pénzügyi tervvel rendelkező pénztárak esetében is várható akár már idei átdolgozás, amennyiben tartanak még közgyűlést.

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

---

mnb.hu

*100 éve Magyarország
gyarapodásáért*